

KOMENTÁŘ

21. 3. 2022

Demografický vývoj v Jihomoravském kraji v roce 2021

Počet obyvatel Jihomoravského kraje se za 12 měsíců roku 2021 zvýšil o 3 352 osob. Na zvýšení počtu obyvatel se podílel jen přírůstek obyvatel stěhováním, neboť počet zemřelých výrazně převýšil počet narozených. Proti roku 2020 byl zaznamenán nárůst většiny demografických ukazatelů. Zvýšil se počet sňatků, ale vzrostl i počet rozvodů, vzrostl počet vystěhovalých i počet přistěhovalých. Počet živě narozených byl sice meziročně vyšší, více se však zvýšil počet zemřelých.

V Jihomoravském kraji žilo na počátku roku 2021 podle výsledků sčítání lidu, domů a bytů 2021 a navazující bilance obyvatel celkem 1 180 993 obyvatel. **K 31. 12. 2021** zde podle předběžných výsledků žilo **1 184 345 obyvatel**, v průběhu roku se tak počet obyvatel kraje **zvýšil o 3 352 osob**. Na přírůstku počtu obyvatel se podílelo pouze stěhování, do kraje se přistěhovalo o 5 513 osob více, než se z kraje vystěhovalo. Přirozenou cestou by se počet obyvatel snížil, neboť zemřelo o 2 161 osob více, než se živě narodilo.

Tab. 1 Počet obyvatel v Jihomoravském kraji a jeho okresech v roce 2021

(předběžné údaje)

	Stav k 1. lednu 2021			Stav k 31. prosinci 2021			Rozdíl (přírůstek/úbytek obyvatel od počátku roku)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Jihomoravský kraj	1 180 993	580 482	600 511	1 184 345	582 567	601 778	3 352	2 085	1 267
v tom okresy:									
Blansko	107 733	53 151	54 582	107 895	53 188	54 707	162	37	125
Brno-město	378 169	183 571	194 598	379 391	184 713	194 678	1 222	1 142	80
Brno-venkov	223 615	110 636	112 979	225 485	111 571	113 914	1 870	935	935
Břeclav	114 660	56 596	58 064	114 784	56 595	58 189	124	-1	125
Hodonín	151 725	75 050	76 675	151 075	74 729	76 346	-650	-321	-329
Vyškov	91 718	45 412	46 306	92 268	45 686	46 582	550	274	276
Znojmo	113 373	56 066	57 307	113 447	56 085	57 362	74	19	55

Počet obyvatel se snížil jen v okrese Hodonín, a to o 650 osob. Ve všech okresech v kraji byl na jedné straně zaznamenán přírůstek obyvatel stěhováním. Na straně druhé ale byl ve všech okresech v kraji zaznamenán přirozený úbytek obyvatel. Nejvíce obyvatel, a to 1 870, přibýlo v okrese Brno-venkov.

Počet obyvatel Jihomoravského kraje se zvyšuje nepřetržitě již od roku 2003 (tedy 19 let), ovšem v okrese Hodonín bylo bilanční zvýšení počtu obyvatel zaznamenáno naposledy v roce 1994. V Brně-městě počet obyvatel rostl již šestý rok v řadě po předchozích 6 letech poklesu.

Počet obyvatel se kromě Jihomoravského kraje zvýšil v dalších 7 krajích a v ČR vzrostl o 21,9 tis. osob, a to pouze zásluhou zahraniční migrace.

V Jihomoravském kraji se podle předběžných výsledků za 12 měsíců roku 2021 **živě narodilo 13 085 dětí**, proti roku 2020 to bylo o 226 dětí více. Nejvyšší porodnost byla v okrese

KOMENTÁŘ

Brno-město, kde na 1 000 obyvatel připadlo 11,7 živě narozených dětí. Mezi narozenými dětmi zpravidla převažují chlapci, což platilo i v roce 2021, kdy se narodilo 6 693 chlapců a 6 392 děvčat. V okrese Brno-město chlapci tvořili dokonce 52,2 % narozených dětí, naproti tomu v okrese Hodonín pouze 47,3 %.

Celkem 46,0 % všech živě narozených dětí bylo prvorozených (6 025 dětí), 39,8 % druhorozených (5 205 dětí) a 1 855 dětí bylo pro matku již jako třetí či další dítě (14,2 %). **Mimo manželství** se za 12 měsíců roku 2021 narodilo 5 673 dětí, tedy 43,4 % z živě narozených (v rámci ČR to bylo 48,5 %). Nejvyšší podíl narozených mimo manželství byl v okrese Znojmo (51,6 %), naopak v okrese Brno-venkov to bylo „pouze“ 38,4 % dětí.

V roce 2021 **zemřelo** v Jihomoravském kraji **15 246 osob** (7 869 mužů, 7 377 žen), což bylo o 1 231 osob více než v předcházejícím roce. Nejvyšší hrubá míra úmrtnosti v loňském roce byla v okrese Hodonín, kde na 1 000 obyvatel připadlo 14,3 zemřelých. Ve struktuře zemřelých podle věku byla nejpočetnější skupina zemřelých ve věku 70 až 79 let (30,1 % zemřelých) a ve věku 80 až 89 let (29,9 % zemřelých). Mezi zemřelými však bylo i 23 dětí do 1 roku a 9 dětí ve věku 1 až 14 let (v souhrnu 0,2 % zemřelých).

Do Jihomoravského kraje se v průběhu roku 2021 **přistěhovalo 14 559 osob**, tedy o 1 327 osob více než v roce 2020. Z ostatních krajů ČR se přistěhovalo 7 013 osob (48,2 % přistěhovalých) a 7 546 osob se přistěhovalo ze zahraničí (51,8 % přistěhovalých). **Téměř tři čtvrtiny přistěhovalých z ciziny mířily do Brna** (5 360 osob, tj. 71,0 % krajského celku). Podle státního občanství bylo mezi přistěhovalými z ciziny nejvíce osob z Ukrajiny (3 173 osob) a Slovenska (1 265 osob). Ve stejném období se z kraje **vystěhovalo 9 046 osob** (o 308 osob více než za 12 měsíců roku 2020). Do ostatních krajů ČR se vystěhovalo 6 930 osob (76,6 % vystěhovalých) a 2 116 osob se odstěhovalo do zahraničí (23,4 % vystěhovalých). Saldo vnitřního i zahraničního stěhování bylo kladné a počet obyvatel v kraji se tak stěhováním zvýšil o 5 513 osob.

Tab. 2 Pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji v letech 2010 až 2021

(za rok 2021 předběžné údaje)

	Rok										Rozdíl 2021- 2020
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Sňatky	4 973	5 043	5 153	5 414	5 837	6 040	6 156	6 164	5 272	5 348	76
Rozvody	3 001	3 000	2 924	2 770	2 758	2 867	2 684	2 631	2 266	2 392	126
z toho s dětmi	1 712	1 691	1 623	1 569	1 644	1 748	1 582	1 552	1 338	1 522	184
Živě narození	12 339	12 403	12 802	12 771	13 193	13 509	13 594	13 328	12 859	13 085	226
z toho mimo manželství	4 744	4 914	5 305	5 501	5 668	5 894	5 958	5 687	5 645	5 673	28
Potraty	3 673	3 775	3 867	3 771	3 413	3 484	3 218	3 220	2 934	.	x
Zemřelí	11 709	11 629	11 399	12 106	11 738	12 275	12 542	12 190	14 015	15 246	1 231
Přirozený přírůstek	630	774	1 403	665	1 455	1 234	1 052	1 138	-1 156	-2 161	x
Přistěhovalí	9 472	9 308	10 050	10 537	11 416	12 031	12 649	12 995	13 232	14 559	1 327
z toho z ciziny	3 486	3 611	3 905	4 349	4 694	5 315	5 913	6 318	6 776	7 546	770
Vystěhovalí	7 765	8 654	8 678	9 030	9 082	8 870	9 241	9 811	8 738	9 046	308
z toho do ciziny	2 145	3 167	2 790	2 934	2 780	2 393	2 698	3 211	2 379	2 116	-263
Přírůstek stěhováním	1 707	654	1 372	1 507	2 334	3 161	3 408	3 184	4 494	5 513	x
Celkový přírůstek	2 337	1 428	2 775	2 172	3 789	4 395	4 460	4 322	3 338	3 352	x

KOMENTÁŘ

Během roku 2021 bylo v kraji uzavřeno **5 348 sňatků**, což bylo o 76 více než v roce 2020. V 3 742 případech byli oba snoubenci svobodní. Z okresů kraje byla nejvyšší míra sňatečnosti v Brně-městě, na 1 000 obyvatel zde připadlo 4,8 sňatků.

V 1. až 4. čtvrtletí roku 2021 bylo v Jihomoravském kraji **rozvedeno 2 392 manželství**, tedy o 126 více než v předešlém roce. V necelé šestině případů byl navrhovatelem rozvodu muž (353 rozvodů, tj. 14,8 % celku), v 635 případech byla navrhovatelkou rozvodu žena (26,5 % celku) a 1 404 rozvodů bylo výsledkem společného návrhu (58,7 % z celkového počtu rozvodů). V 1 522 případech (63,6 % celku) bylo rozvedeno manželství s nezletilými dětmi (736 manželství s 1 dítětem, 682 manželství se 2 dětmi a 104 manželství se 3 a více dětmi).

Zajímavosti demografického vývoje za 12 měsíců lze hledat jednak ve srovnání relativních ukazatelů s ostatními kraji, a také ve srovnání situace v jihomoravských okresech se stavem v ostatních okresech ČR.

Jihomoravský kraj ve srovnání s ostatními kraji:

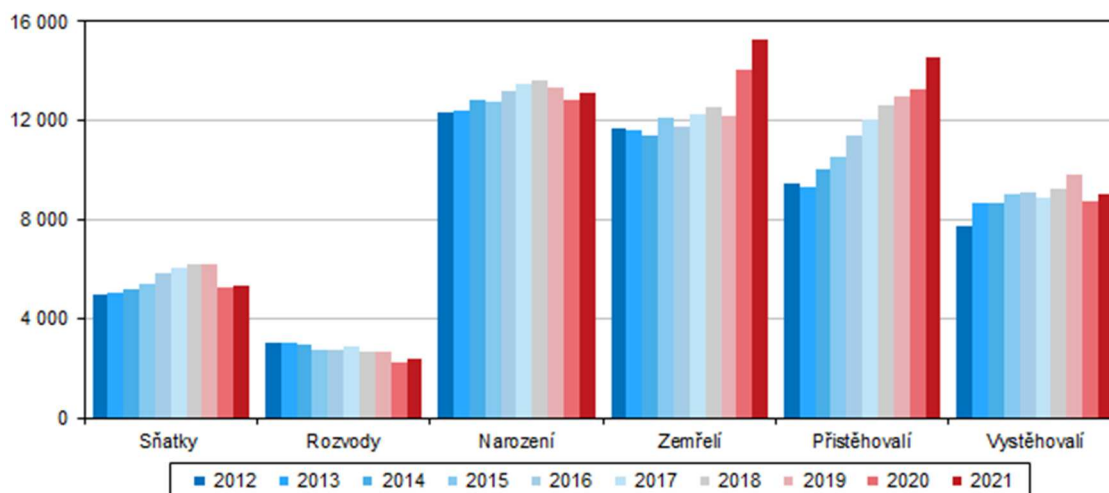
- počet živě narozených na 1 000 obyvatel (11,1) byl po Praze 2. nejvyšší,
- podíl narozených dětí mimo manželství (43,4 %) byl 3. nejnižší (po Praze a Zlínském kraji),
- počet zemřelých na 1 000 obyvatel (12,9) byl 4. nejnižší (po Praze, Středočeském kraji a Kraji Vysočina).

Okresy Jihomoravského kraje:

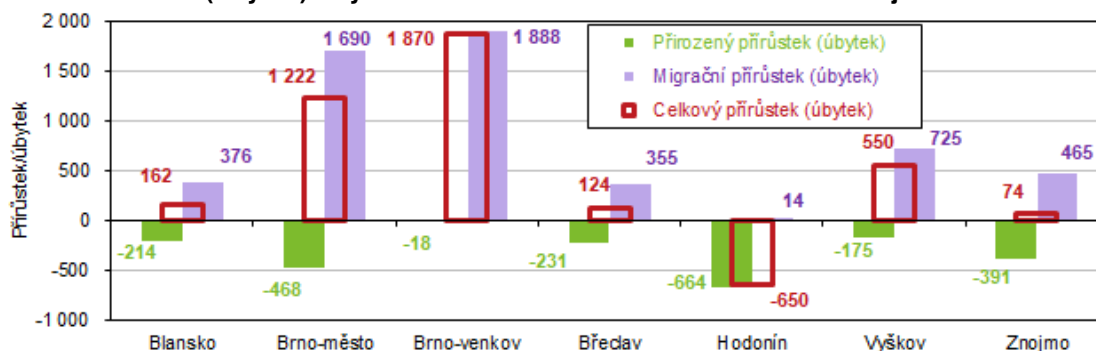
- Brno-město opět získalo primát v nejvyšším podílu žen mezi obyvateli (51,31 %), druhý nejvyšší podíl vykazuje okres Ostrava-město (51,26 %), nejnižší podíl žen je naopak v okrese Český Krumlov, a to 49,46 %,
- v Brně-městě byl mezi 77 okresy ČR 2. nejvyšší počet živě narozených na 1 000 obyvatel (11,7),
- v okrese Hodonín byl nejnižší podíl chlapců mezi živě narozenými dětmi - 47,3 % (spolu s okresem Kutná Hora),
- v okrese Brno-venkov byl 2. nejnižší podíl narozených dětí mimo manželství (38,4 %) a 3. nejnižší počet zemřelých na 1 000 obyvatel (11,3).

KOMENTÁŘ

Graf 1 Pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji

Graf 2 Přírůstek (úbytek) obyvatelstva v okresech Jihomoravského kraje v roce 2021

Kontakt:

Ing. Karel Adam
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: karel.adam@czso.cz
tel.: 542 528 172